

2024-04-09

§ 21 2024.052 BUN

Granskning av rektorers och lärares förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag

Ärendebeskrivning

Under våren 2024 har KPMG på uppdrag av kommunens revisorer granskat rektors och lärares förutsättningar att utföra sitt arbete i enlighet med lag och övriga författningar. Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och ungdomsnämnden genom sin styrning säkerställer att rektorer och lärare ges förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag i enlighet med gällande styrdokument.

KPMGs samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och ungdomsnämnden genom sin styrning delvis säkerställer att rektorer och lärare ges förutsättningar att utföra sina respektive uppdrag i enlighet med gällande styrdokument. KPMG menar att kommunen har en skolstruktur med många små skolenheter, som försvårar en likvärdig utbildning. Rektorer och lärare får delvis förutsättningar att genomföra uppdraget i enlighet med nationella styrdokument. Utmaningarna består främst i att med befintliga resurser organisera och bedriva en undervisning efter elevers olika förutsättningar och behov i lokaler som i flera fall inte bedöms vara ändamålsenliga. Rektorerna leder det pedagogiska arbetet vid sina respektive skolenheter. Begränsade resurser medför dock att åtgärder som de bedömer behöver vidtas för hög måluppfyllelse inte kan vidtas.

Vidare bedömer KPMG att huvudmannen delvis följer upp rektors och lärares förutsättningar. Bristerna består i kommunikationen mellan huvudman och verksamhet samt avsaknad av beslut om adekvata och riktade åtgärder för att avhjälpa identifierade brister.

Grundskolans ledningsfunktion bedöms i allt väsentligt är ändamålsenlig. Det har i granskningen inte framkommit att lärarna är i behov av mer administrativt stöd, utan bättre organisatoriska förutsättningar för att kunna genomföra sitt uppdrag.

Mot bakgrund av granskningen rekommenderas barn- och ungdomsnämnden att:

- utifrån befintliga begränsade resurser och uppdraget enligt skollag initiera en översyn av strukturen för grundskolan och vidta åtgärder utifrån översynens resultat.
- i sitt systematiska kvalitetsarbete följa upp rektors och lärares förutsättningar och ansvar, i vilket ingår att analysera orsaker och genomföra insatser. Adekvata och riktade åtgärder ska vidtas och uppdraget tydliggöras t.ex. vad gäller ansvar och genomförande. (4 kap. 3 och 7 §§ SkoL) Vi pekar också på vikten av att kommunicera huvudmannens kvalitetsarbete i hela organisationen.
- säkerställa att rektor ges förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet i vilket inkluderas hur lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen och verka för utbildningens utveckling i riktning mot högre måluppfyllelse. (2 kap. 9 § SkoL, Råd och vägledning – rektors ledarskap, Skolinspektionen)

Med anledning av granskningsrapporten har kommunrevisionen lämnat följande frågeställning för yttrande:

- Med avseende på den genomförda granskningen, vilka åtgärder avser ni att genomföra?

2024-04-09

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 2 april 2024 lämnat följande yttrande:

Kommunens revisorer har 2021 och 2022 genomfört granskningar av grundskolans likvärdighet vad gäller såväl tillgång till elevhälsa och adekvata stödinsatser som skolenheternas förutsättningar i form av tillgång till legitimerad och behörig lärarpersonal, en samlad elevhälsa och förutsättningar för att erbjuda särskilt stöd i den form eller den omfattning som bäst gynnar elevens kunskapsutveckling. Barn- och ungdomsnämnden beslutade till följd av granskningen rörande skolenheternas förutsättningar att ge barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att analysera om tillgängliga resurser och resursfördelningsmodell utifrån den av nämnden beslutade skolstrukturen ger förutsättningar för likvärdig skola där alla elever får möjlighet att utvecklas så långt som möjligt och ges adekvat särskilt stöd om det bedöms behövas. Uppdraget redovisades till barn- och ungdomsnämnden 2022-12-19 §127.

Att initiera ytterligare en översyn av strukturen för grundskolan bedöms inte nödvändigt då barn- och ungdomsnämnden, utöver det särskilda uppdrag som presenterats ovan, årligen genomför analyser av såväl resurseffektivitet som kvalitet. För att nå en mer ändamålsenlig och resurseffektiv organisering av huvudmannens grundskolor krävs fortsatt arbete med förskol- och skolorganisation i ett helhetsperspektiv där förskolors och skolors kapacitet och därmed organisatoriska förutsättningar kan öka.

Frågan om större förändringar i skolstrukturen som bedöms vara av större principiell beskaffenhet för kommunen faller inte under barn- och ungdomsnämndens beslutsmandat, utan är en fråga för kommunfullmäktige att ta ställning till.

Avseende uppföljning av rektors och lärares förutsättningar kommer det systematiska kvalitetsarbetet inom nämndens ansvarsområde att ses över och vid behov anpassas till det nationella kvalitetssystemet. I det nationella kvalitetssystem som Skolverket tagit fram betonas vikten av att huvudmannen följer upp förutsättningarna för utbildningen bland annat i form av ekonomiska resurser, kompetensförsörjning och lärartäthet.

I fråga om att rektors förutsättningar för att leda det pedagogiska arbetet har barn- och ungdomsnämnden i beslut 2020-06-16 fastställt en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå. Beslutet bygger på att kärnstrukturen för enheternas arbete med systematiskt kvalitetsarbete är gemensam med huvudmannens struktur. Arbetet kommer att fortgå utifrån tidigare fattade beslut. Under det närmaste året kommer strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet även i denna del stämmas av mot det nationella kvalitetssystemet och till innehållet i Skolverkets kommande föreskrifter och allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete i skolväsendet.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och översänder det till kommunrevisorerna

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar till revisionen angående granskning av rektors och lärares förutsättningar

2024-04-09